

PRED BARIERO

† SREČKO KOSOVEL

Povej, naj skočim, preskočim,
povej, naj se li usločim,
povej?

Poglej,
pred to belo bariero
poklekнем naj zdaj in molim naj
in mislim na svojo kariero,
ali naj klaverno grem nazaj? —
da bom poljubil valptov bič,
molil Boga in drugega nič,
ker za vstajenje mi je poslal
valpta, ki tepe in biča
in da le, če ponižen bom ostal,
me vzljubi in me zveliča?

Ah, kar naenkrat dvoje barier...
eno časno, eno večno plačilo —
tako šepeta mi zlodej sufler:
Če ne zlepa, propadel boš s silo — —

A jaz odgovarjam: V svetu idej
ni zmage, niti poraza,
živeti je samo ekstaza —
bratje borilci! Z mano naprej!

MISTRAL

JANKO SAMEC

Spi morje, razprostrto v širočino
jutranjih ur, ki rdé nad molkom skal,
kot da, zajet v svilenih sanj tenčino,
v zibelki beli tih otrok bi spal...

En šum... en zvok... In že čez Nabrežino
od brega vanj se vrgel je mistral
in ga razmajal z vrha je v globino,
da se zvrtnčil y zrak je val na val.

O, brž so ladjam v daljah bela krila
kot pticam splašenim se v niz spustila;
v morjé so vesla zdrknila raz krov —

In v vrisk vodá, ki se z neba razlega,
glasi iz tisoč grl se v breg iz brega
en sam strahoten krik: «Domov, domov...»

S E R E N I S S I M A

Z G O D O V I N S K I R O M A N — J O Ž E P A H O R

Benetke so drugič vzdrhte. Turško brodovje je prispelo do Korčule in vse je kazalo, da bo plulo še višje, da morda udari naravnost na lagunsko mesto. Ako bi se to zgodilo, bi pomenjalo konec Serenissime.

Signoria se je dobro zavedala tega in je z vso naglico utrjevala Lido. Vsepovsod so se začeli zasipati prehodi med lagunami, da je mrgolelo delavcev na obrežjih. Izbirale so se stare ladje ter so se potapljale na mestih, kjer je bilo nevarno, da uderejo v Benetke sovražne galeje. Črez prelive pa so se napenjale mogočne verige. Zapirale so vse prehode ter vseokrog premrežile gospodarico morij z železnim vencem. Straže so se pomnožile, pozornost se je postoterila. Nikjer nisi več videl le vojaštva, povsod so bili mednje namešani bravi. Videlo se je, kakor da se je dvignilo vse mesto, da bi se ubranilo največje nesreče, ki bi se mogla zgrniti nad ljudovlado.

Ko pa je narasla nevarnost, so narasla tudi sumničenja. Niso zastonj padale vsak dan kar stotine ovadb v «levova žrela», ne se neprestano sestajali sodniki v dvorani busole: marsikdo je izginil čez noč, bodisi da so ga ujeli, bodisi da je zbežal pred zasledovalci, ki so jih nešteti imeli za seboj korak za korakom. Obdolževanje vohunstva in veleizdaje je cvelo kakor še nikdar.

Golja je imel v teh kočljivih časih službo na galeji. Kakor mu je to bilo pogodu, vendar se ni mogel otresti neprijetne misli, da mu ne zaupajo. Zdaj ni več odločala o tem ljudovlada, odločale so osebe. Sovraštvo oseb proti njemu se sicer ni upalo naravnost na dan, zato pa je dobilo nov obraz, spreminjalo se je v zasledovanje radi nezvestobe Serenissimi. Postajalo je čezdalje bolj nevarno.

«Tovariš!» je nagovoril Cerini Justa, ko sta bila skupaj v službi. «Ali bi mogel govoriti s teboj prijateljsko besedo med štirimi očmi? Določi čas in priložnost, da se pomeniva nemoteno!»

«O čem?» vpraša Golja, ki ga je iznenadila Cerinijeva prijaznost.

«Tu ne moreva govoriti», pravi mladi častnik. «Štvar je prevažna, da bi govorila vpričo vseh!»

«Na ladji se mi zdi še najprimerneje», meni Golja. «Tu vsaj nihče ne sumiči!»

«Morda imaš prav! A kdaj bi se razgovorila, ob kakem času?»